

DE OPLEIDINGEN VAN DE FEB IN NATIONAAL PERSPECTIEF

BENCHMARKSTUDIE VOOR DE FACULTEIT ECONOMIE EN
BEDRIJFSKUNDE VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

VERKORTE VERSIE VAN HET EINDRAPPORT

seo • economisch onderzoek

AUTEURS

KOEN VAN DER VEN, HARRIËT PRINS, DANIEL PRITSCH

IN OPDRACHT VAN

FACULTEIT ECONOMIE EN BEDRIJFSKUNDE VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

AMSTERDAM, MAART 2023

Samenvatting

[in deze verkorte versie nemen we geen samenvatting op]

Inhoudsopgave

Samenvatting	i
1 Inleiding	1
2 Bacheloropleidingen	4
2.1 Instroom	4
2.2 Studenttevredenheid	8
2.3 Doorstroom vanuit bachelor	8
3 Masteropleidingen	11
3.1 Toegangseisen masteropleidingen	11
3.2 Instroom	11
3.3 Instroom in master	14
3.4 Studenttevredenheid	15
3.5 Arbeidsmarktpositie alumni	15
4 Nieuwe opleidingen	24
Referenties	25
Bijlage A Onderzochte opleidingen en de directe concurrenten	26
Bijlage B Studenttevredenheid per opleiding	28
Bijlage C Ontwikkeling instroom	29

1 Inleiding

De Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de UvA is benieuwd naar een aantal aspecten met betrekking tot hun opleidingen. Er is een vergelijking getrokken met de belangrijkste concurrenten (benchmarking). Door middel van verschillende bronnen, wetende CBS Microdata, de NSE, universiteit rankings en deskresearch, heeft SEO Economisch Onderzoek hier inzicht in gegeven.

De Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Universiteit van Amsterdam (hierna: de FEB), bestaande uit de Amsterdam Business School (ABS) en de Amsterdam School of Economics (ASE), hebben een brede waaier aan economische en bedrijfskunde bachelor- en masteropleidingen. De FEB is benieuwd naar een aantal aspecten met betrekking tot het onderwijs dat ze geven. De aspecten houden verband met hun studenten, zoals de aantallen instroom, doorstroom en de overgang naar de arbeidsmarkt, maar ook de studenttevredenheid. De FEB is expliciet benieuwd hoe zij zich verhoudt tot de Nederlandse en Europese top op deze onderdelen (benchmarking).

Onderzoeksvragen

De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

1. Wat zijn voor de *bacheloropleidingen* van de FEB in vergelijking met die van vergelijkbare Nederlandse faculteiten:
 - a. de omvang van de instroom?
 - b. de studenttevredenheid?
 - c. de doorstroom naar FEB-masteropleidingen?
2. Wat zijn voor de *masteropleidingen* van de FEB in vergelijking met die van vergelijkbare Nederlandse faculteiten:
 - a. de toegangseisen?
 - b. de omvang van de instroom?
 - c. de studenttevredenheid?
 - d. de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden (aandeel werkend, salaris, duur tot substantiële baan)?
3. Zijn er nieuwe opleidingen aan andere Nederlandse instellingen waarvoor geen vergelijkbare opleiding bij de FEB wordt aangeboden?

De FEB heeft SEO Economisch Onderzoek (SEO) gevraagd om dit onderzoek uit te voeren. In het verleden heeft SEO vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd voor de FEB. In 2019 heeft SEO in opdracht van de ABS onderzoek gedaan naar specifiek de arbeidsmarktpositie van haar alumni¹, maar ook naar de arbeidsmarktpositie van de alumni van de Faculteit Rechtsgeleerdheid. SEO is ook betrokken bij diverse onderzoeken naar de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen van de ABS, waarin vergelijkbare onderwerpen aan bod zijn gekomen.

¹ Zie [De arbeidsmarktpositie van ABS-afgestudeerden - SEO Economisch Onderzoek](#).

Onderzoeksaanpak

Omdat het onderzoek bestaat uit een breed scala aan onderzoeksvragen, bestaat de onderzoeksaanpak ook uit meerdere stappen met verschillende databronnen. De databronnen voor dit onderzoek zijn:

- **CBS Microdata:** met registratiegegevens van bijvoorbeeld DUO voor onderwijs en het UWV voor arbeidsmarktinformatie is integraal én op persoonsniveau inzicht te krijgen in onder andere het aantal onderwijsdeelnemers en de overgang onderwijs-arbeidsmarkt.
- **Nationale Studentenenquête (NSE):** een grootschalig landelijk enquête-onderzoek waarin studenten hun mening geven over hun opleiding (in opdracht van Studiekeuze123).
- **Deskresearch:** aanvullende informatie van opleidingen van de FEB en vergelijkbare Nederlandse faculteiten.

In Tabel 1.1 is aangegeven welke databron gebruikt is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen. Tabel 1.2 geeft de opleidingen van de FEB weer die zijn onderzocht in dit onderzoek. Dat zijn alleen de voltijdsopleidingen. Per opleiding zijn de vijf belangrijkste Nederlandse concurrenten aangeleverd door de FEB. Een overzicht daarvan is gegeven in Bijlage A. De concurrerende opleidingen dienen als benchmark om te bepalen hoe de opleidingen van de FEB het doen.

Tabel 1.1 De gebruikte bron per onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Gebruikte bron	Opmerking
Bachelor		
1a. aantal instroom	CBS Microdata	Cohorten 2017-2018 t/m 2021-2022
1b. studenttevredenheid	NSE	Jaargangen 2021 en 2022
1c. doorstroom naar FEB-masters	CBS Microdata	Afstudeercohorten 2017-2018 t/m 2019-2020
Master		
2a. de toegangseisen	Deskresearch	Op basis van opleidingspagina's
2b. aantal instroom	CBS Microdata	Cohorten 2017-2018 t/m 2021-2022
2c. studenttevredenheid	NSE	Jaargangen 2021 en 2022
2d. arbeidsmarktpositie van afgestudeerden	CBS Microdata	Verschillende cohorten gebruikt om ontwikkeling in kaart te brengen
Aanvullend		
3. nieuwe opleidingen	Deskresearch	Op basis van Croho-register en website universiteiten

Tabel 1.2 Bachelor- en masteropleidingen van de FEB

Bacheloropleidingen		Masteropleidingen	
Isat-code	Opleidingsnaam	Isat-code	Opleidingsnaam
50897	B Business Administration	60046	M Finance
56402	B Fiscale Economie	60177	M Econometrics
56411	B Actuariële Wetenschappen	60644	M Business Administration
56856	B Business Analytics	60900	M Accountancy and Control
59318	B Economics and Business Economics	60901	M Business Economics
59332	B Econometrics	65006	M Entrepreneurship
		65024	M Data Science & Business Analytics
		66401	M Economics
		66402	M Fiscale Economie
		66411	M Actuarial Sciences

Noot: De MPhil maakt geen deel uit van het onderzoek en is daarom niet in de tabel opgenomen

Leeswijzer

Het rapport is opgedeeld in twee onderdelen. Het eerste onderdeel focust zich op de bacheloropleidingen van de FEB, waarbij inzicht wordt gegeven in de aantallen instroom, de studenttevredenheid en bestemming van de bacheloralumni. Het tweede onderdeel gaat over de masteropleidingen. Daarbij bespreken we eveneens de aantallen instroom en de studenttevredenheid, maar geven daarnaast ook inzicht in de toelatingseisen van opleidingen, de herkomst van de instroom en de arbeidsmarktpositie van alumni. Bij al deze onderdelen maken we een vergelijking met concurrerende Nederlandse universiteiten. Het laatste hoofdstuk geeft mogelijkheden voor nieuwe opleidingen aan de faculteit.

Let op: we geven in deze verkorte versie alleen de resultaten weer op basis van de CBS Microdata. De volledige versie kan op verzoek gedeeld worden. Neem daarvoor contact op met secretariaat@seo.nl.

2 Bacheloropleidingen

In deze verkorte versie van het rapport worden alleen de resultaten op basis van CBS Microdata weergegeven.

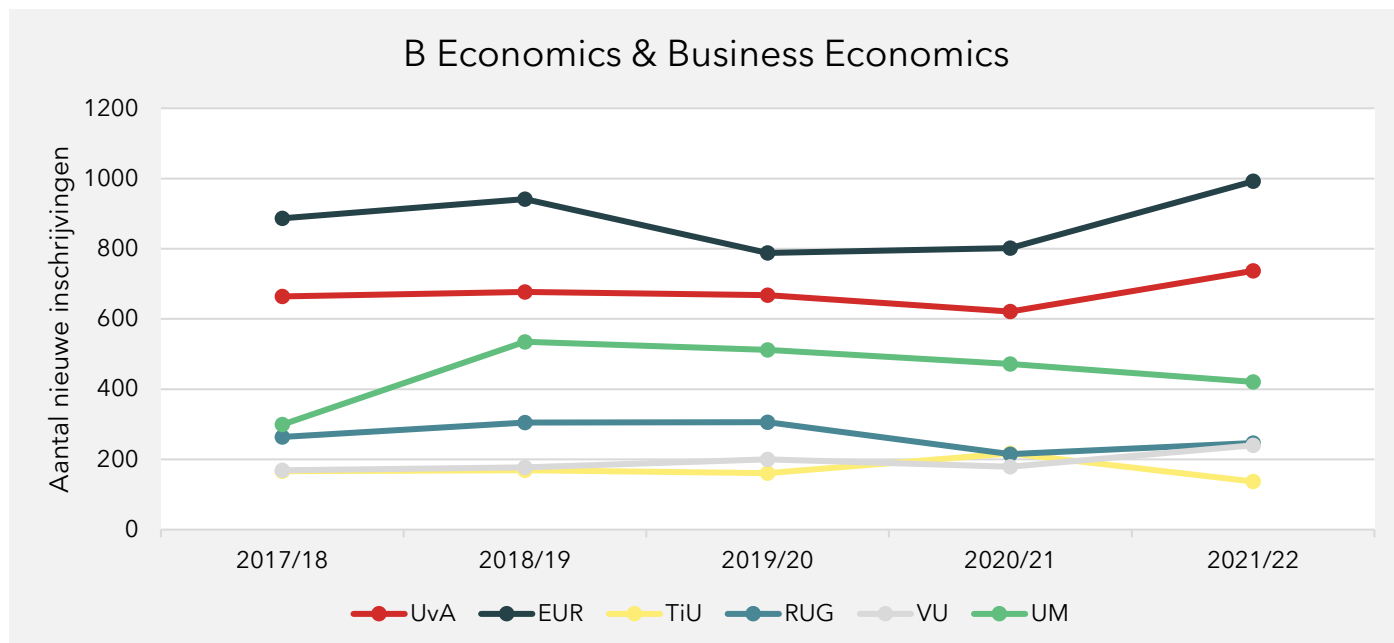
2.1 Instroom

Op basis van de CBS Microdata kunnen we het aantal nieuwe inschrijvingen van de bacheloropleidingen van de FEB vergelijken met het aantal nieuwe inschrijvingen van de belangrijkste concurrerende opleidingen aan andere Nederlandse universiteiten. Zo krijgen we een beeld van de relatieve grootte en positie van de bacheloropleidingen van de FEB in Nederland. De aantrekkingskracht van Amsterdam zorgt ervoor dat de FEB altijd te maken heeft met veel inschrijvingen. Daarom treffen ze verschillende maatregelen om de aantallen te beteugelen zoals een relatief hoge BSA en hebben ze voor één van hun opleidingen een numerus fixus ingesteld. Een overzicht van alle FEB-bacheloropleidingen en de opleidingen waarmee vergeleken wordt, is te vinden in Bijlage A.

Sinds studiejaar 2017-2018 heeft de FEB de bacheloropleiding Economie & Bedrijfskunde gesplitst in twee opleidingen: Economics & Business Economics en Business Administration. Dit zijn de twee grootste bacheloropleidingen van de FEB. Figuur 2.1 laat de instroom voor de bacheloropleiding Economics & Business Economics zien sinds 2017-2018. Hieruit blijkt dat van de belangrijkste concurrerende opleidingen alleen de opleiding aan de EUR groter is. De instroom voor de FEB is redelijk stabiel de afgelopen jaren, met rond de 600-700 nieuwe inschrijvingen per jaar. De meeste andere concurrerende opleidingen zijn aanzienlijk kleiner. Zo is de instroom in de opleidingen van de VU, de RUG en TiU ongeveer 200 nieuwe inschrijvingen per jaar.

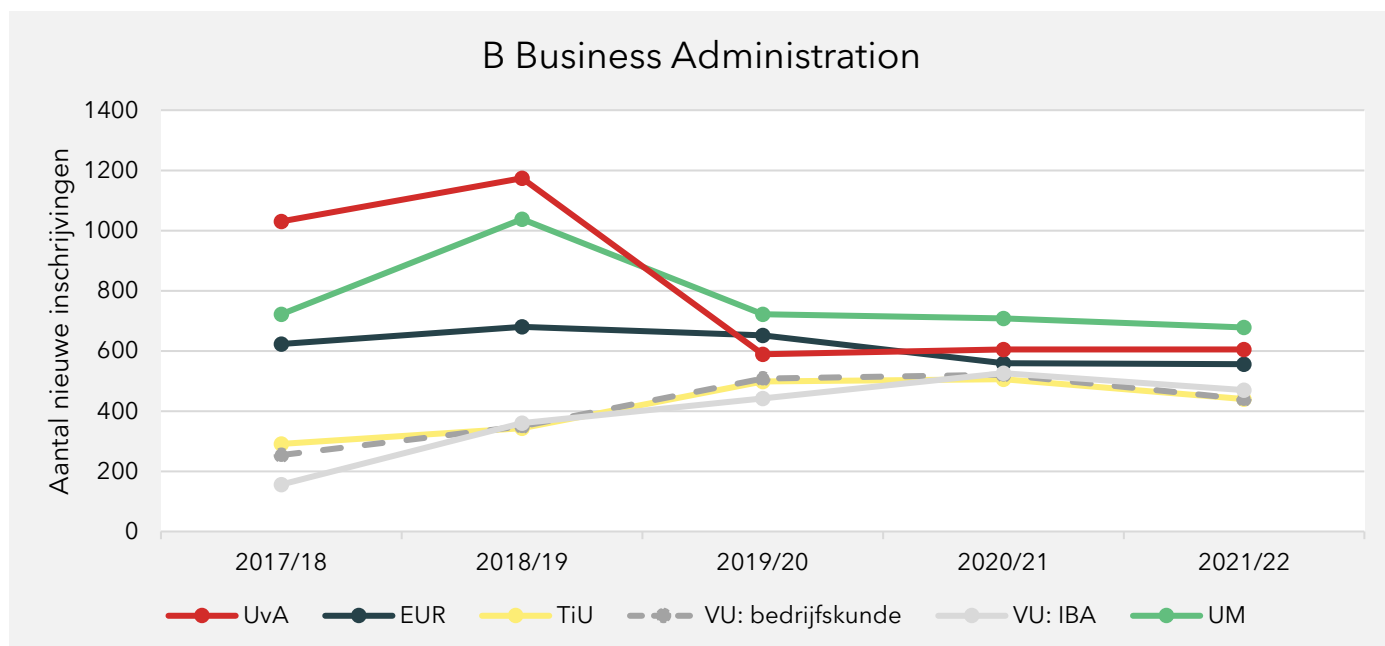
In Figuur 2.2 is de instroom voor de bacheloropleiding Business Administration te zien. Hieruit blijkt dat de opleiding aan de FEB erg veel instroom had in de eerste twee jaren na de splitsing van Economie en Bedrijfskunde (meer dan 1.000 nieuwe inschrijvingen). In reactie daarop heeft de FEB een numerus fixus voor deze opleiding ingevoerd. Daarmee is het aantal nieuwe inschrijvingen in de jaren daarna gestabiliseerd op ongeveer 600 nieuwe inschrijvingen per jaar. Daarmee is de instroom vergelijkbaar met de instroom in de belangrijkste concurrerende opleidingen, die de laatste jaren allemaal naar elkaar zijn toegroeid qua instroom.

Figuur 2.1 Alleen de EUR heeft een grotere bacheloropleiding Economics & Business Economics

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

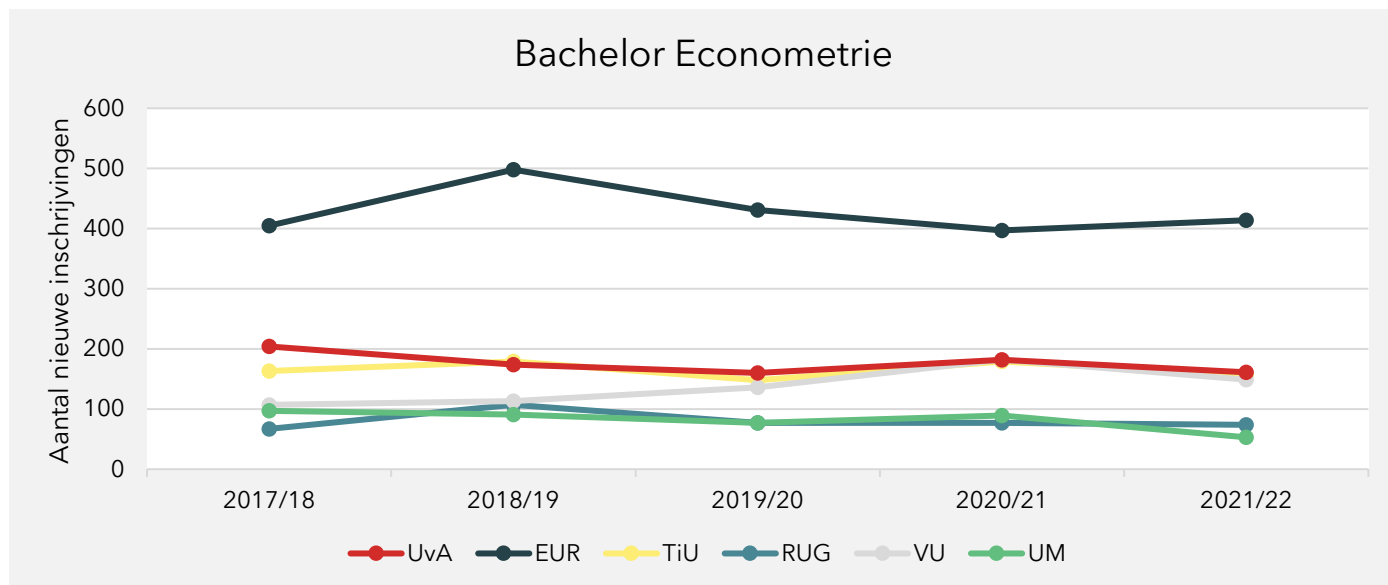
Figuur 2.2 De instroom in de bacheloropleiding Business Administration is na invoering van een numerus fixus de laatste jaren vergelijkbaar met de instroom voor de belangrijkste concurrerende opleidingen

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

In Figuur 2.3 is te zien dat de bachelor Econometrie van de FEB ongeveer evenveel instroom heeft als de opleidingen aan TiU en de VU. De opleiding aan de EUR is aanzienlijk groter, met meer dan twee keer zoveel nieuwe inschrijvingen per jaar.

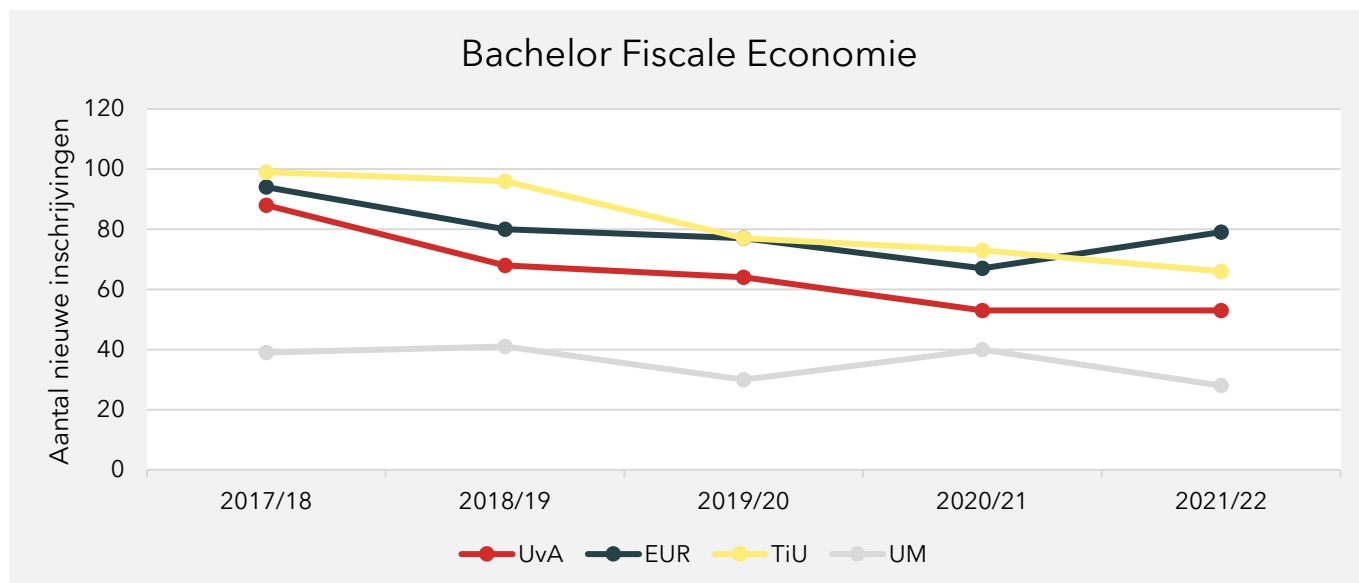
Figuur 2.3 De FEB heeft na ongeveer evenveel instroom in de bacheloropleiding Econometrie als TiU en de VU

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Voor de bacheloropleiding Fiscale Economie is de instroom licht dalend, zoals te zien in Figuur 2.4. Waar de instroom in studiejaar 2017/18 nog rond de 90 nieuwe inschrijvingen zat, ligt het de laatste twee jaar rond de 50. Dit geldt echter ook voor Fiscale Economie aan de EUR en TiU, die dan wel een iets hogere instroom hebben, maar een vergelijkbare trend laten zien. De opleiding Fiscale Economie aan de UM is stabiel, maar heeft wel een lagere instroom.

Figuur 2.4 De instroom in de bacheloropleiding Fiscale Economie daalt licht

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

De figuren met de instroom voor de bacheloropleidingen Actuariële Wetenschappen en Data Science & Business Analytics staan in Bijlage C. De FEB is de enige faculteit in Nederland met een bacheloropleiding Actuariële Wetenschappen en de instroom is daardoor moeilijk te vergelijken met andere opleidingen. De opleiding heeft een

redelijk stabiele instroom van rond de 50 nieuwe inschrijvingen per jaar. De opleiding Data Science & Business Analytics is nieuw bij de FEB en heeft in 2021/22 een instroom van ongeveer 100 nieuwe inschrijvingen.

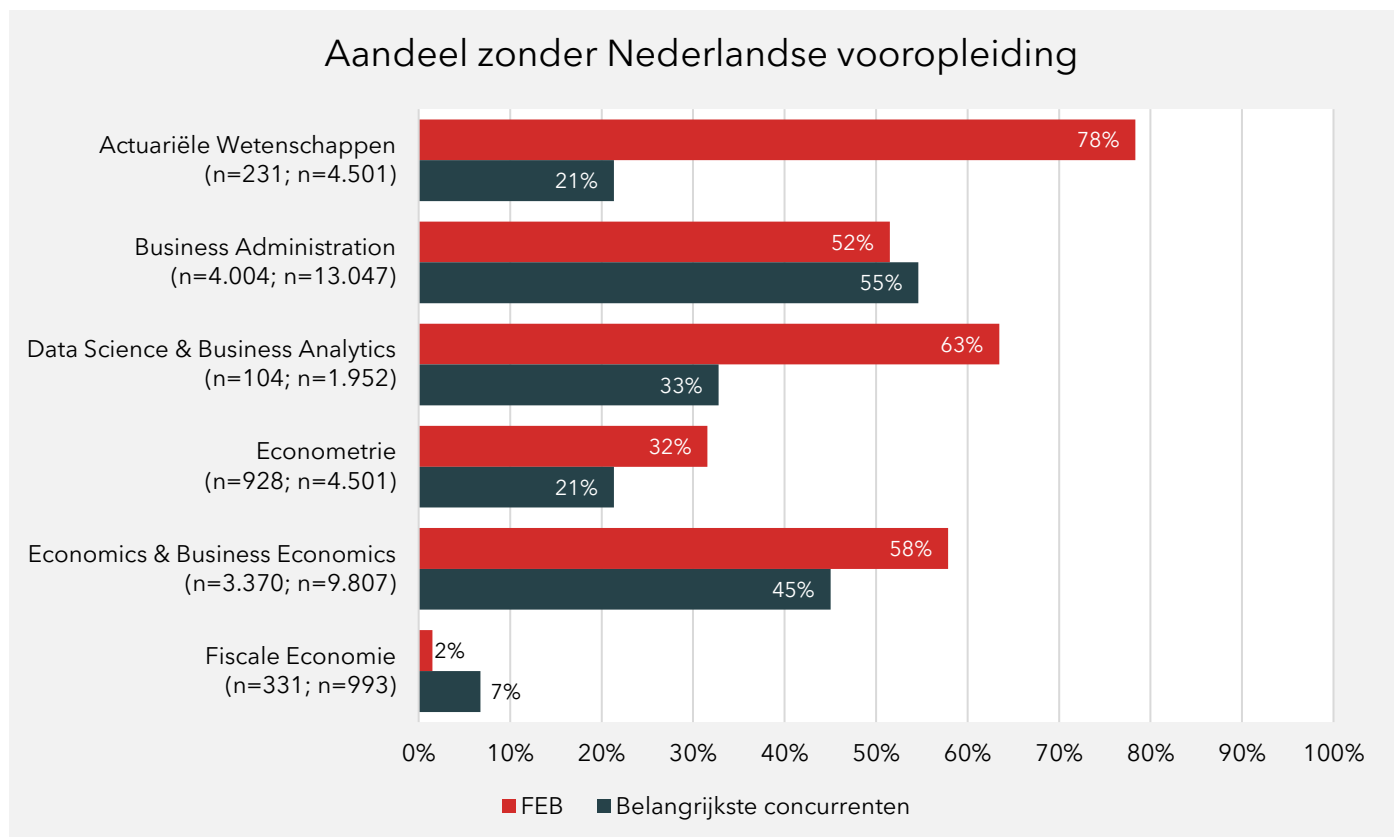
Internationale instroom

Figuur 2.5 laat het aandeel zonder een Nederlandse vooropleiding zien voor de FEB-bacheloropleidingen en de belangrijkste concurrerende opleidingen. Dit is een benadering van het aandeel internationale studenten, omdat nationaliteit of herkomst vanwege de privacyregels van het CBS niet gerapporteerd mag worden per opleiding of universiteit. De vooropleiding is de opleiding die een persoon heeft gevolgd/afgesloten voordat hij is ingestroomd in de wo-bacheloropleiding. Als dat via het vwo of het hbo is geweest, dan merken we dat aan als een Nederlandse vooropleiding. De groep zonder Nederlandse vooropleiding bestaat uit studenten met een buitenlands diploma en studenten met een vooropleiding die niet bekend is bij het CBS.² Die laatste groep is waarschijnlijk ook buitenlands, omdat de vooropleiding van Nederlandse leerlingen/studenten bekend zou zijn.

Het aandeel zonder Nederlandse vooropleiding is vaak iets hoger voor FEB-opleidingen. Het aandeel is aanzienlijk hoger bij Actuariële Wetenschappen (waar vergeleken wordt met opleidingen Econometrie), daar heeft het merendeel van de FEB-studenten een onbekende vooropleiding. Het is niet duidelijk waarom dit zo is. Fiscale Economie bestaat voor alle opleidingen bijna volledig uit studenten met een Nederlandse vooropleiding, wat ook logisch is, aangezien deze opleiding hoofdzakelijk over het Nederlandse belastingstelsel gaat.

² Er zijn ook enkele studenten die via een andere weg binnenkomen, zoals met een getuigschrift of colloquium doctum. Deze groep bestaat vermoedelijk ook deels uit Nederlanders, maar deze groep is voor alle opleidingen zéér klein en beïnvloedt het percentage bijna niet.

Figuur 2.5 Het aandeel met een Nederlandse vooropleiding is voor de FEB-bachelors iets lager dan bij de belangrijkste concurrenten

Noot: Vooropleidingen hbo en vwo zijn hier aangemerkt als Nederlandse vooropleiding. Een buitenlands diploma, een onbekende vooropleiding en de categorie overig (getuigschrift, colloquium doctum, etc.) niet. De categorie overig is bij alle groepen erg klein.

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

2.2 Studenttevredenheid

[in deze versie achterwege gelaten]

2.3 Doorstroom vanuit bachelor

In deze paragraaf kijken we op basis van de CBS Microdata naar de doorstroom van bachelorstudenten van de FEB voor de afstudeercohorten 2017-2018 tot en met 2019-2020, op basis van de inschrijvingen tot en met studiejaar 2021-2022. Dit is interessant om te achterhalen in welke mate de bachelorstudenten van de FEB doorstromen naar masters van de FEB. In paragraaf 3.2 is gekeken naar de herkomst van de instroom in de FEB-masteropleidingen. Daarmee krijgen we een beeld van het aandeel dat direct instroomt vanuit de eigen bachelors, of van buitenaf instroomt (andere universiteit of vanuit het buitenland).

Tabel 2.1 geeft het aantal en aandeel studenten weer dat tussen 2017 en 2019 vanuit een FEB-bachelor is doorgestroomd naar een master aan de FEB, een master aan een andere UvA-faculteit of een master aan een andere Nederlandse universiteit. Bacheloralumni waarvan in de CBS Microdata geen inschrijving voor een master van een

Nederlandse universiteit geregistreerd staat, vallen in de categorie "Geen doorstroom naar een Nederlandse universiteit". Dit kunnen bijvoorbeeld studenten zijn die direct gaan werken of in het buitenland verder studeren. Het is mogelijk dat een deel van deze studenten later alsnog instroomt bij een master aan een Nederlandse universiteit.

We zien bij alle opleidingen dat de doorstroom naar een master aan de FEB het grootst is. Vooral bij de bachelor Econometrie is de doorstroom naar de masters van de FEB hoog. Daarnaast valt op dat er vanuit alle FEB-bachelors maar weinig studenten doorstromen naar een andere UvA-faculteit. Voor alle opleidingen bestaat deze groep uit minder dan tien studenten, behalve voor de oude bachelor Economie en Bedrijfskunde (de opleiding met het grootste aantal afgestudeerden). Ook hier is deze groep echter relatief klein met ongeveer vier procent van het totale aantal studenten.

De groep die niet (direct) doorstroomt naar een Nederlandse universiteit is relatief het grootst bij Business Administration en Economics & Business Economics. Aangezien dit de opleidingen zijn met relatief veel studenten zonder Nederlandse achtergrond (zie Figuur 2.5), is dit niet verrassend.

Tot slot laat Tabel 2.2 zien welke opleidingen buiten de UvA de meeste FEB-studenten ontvangen. De tabel bevat de opleidingen waar uit de afstudeercohorten 2017-2018 tot en met 2019-2020 meer dan tien FEB-bacheloralummi naartoe zijn gegaan. Opvallend is dat dit allemaal opleidingen zijn van de EUR of de VU. In de laatste kolom staat van welke FEB-bachelor deze studenten afkomstig zijn, indien het aantal meer dan tien studenten betreft.

Tabel 2.1 De doorstroom vanuit FEB-bacheloropleidingen is voornamelijk naar FEB-masters

Aantal en aandeel bachelorstudenten dat doorstroomt	Actuariële Wetenschappen		Business Administration		Econometrie		Economics & Business Economics		Fiscale Economie		Economie & Bedrijfskunde (oude opleiding)	
Naar master aan FEB	25	63%	146	51%	80	70%	64	50%	60	61%	796	61%
Naar andere UvA-faculteit	<10	13%	<10	2%	<10	4%	<10	4%	<10	5%	54	4%
Naar andere universiteit in Nederland	<10	13%	57	20%	20	17%	25	19%	29	29%	206	16%
Geen doorstroom naar Nederlandse universiteit	<10	13%	77	27%	10	9%	25	27%	<10	5%	245	19%

Noot: Om de percentages te kunnen berekenen is uitgegaan van 5 in het geval van <10. De percentages zijn dus niet exact maar indicatief

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Tabel 2.2 Bacheloralumni die hun master buiten de UvA zoeken, gaan vooral naar de EUR en de VU

Masteropleiding	Instelling	Aantal	Komen vooral uit FEB-bachelor... (indien bekend)
Economics and Business	EUR	47	Economie & Bedrijfskunde (89%)
Finance & Investments	EUR	42	Economie & Bedrijfskunde (40%); Economics & Business Economics (31%); Business Administration (29%)
Fiscaal recht	VU	25	Fiscale Economie (88%)
Business Administration	VU	24	Economie & Bedrijfskunde (88%)
Finance	VU	23	Economie & Bedrijfskunde (91%)
Strategic Management	EUR	14	-
Econometrics and Management Science	EUR	12	Econometrie (92%)
Econometrics and Operations Research	VU	12	-
Spatial, Transport and Environmental Economics	VU	11	Economie & Bedrijfskunde (91%)
Global Business & Stakeholder Management	EUR	10	-

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

3 Masteropleidingen

In deze verkorte versie van het rapport worden alleen de resultaten op basis van CBS Microdata weergegeven.

3.1 Toegangseisen masteropleidingen

[geven we niet weer in deze versie]

3.2 Instroom

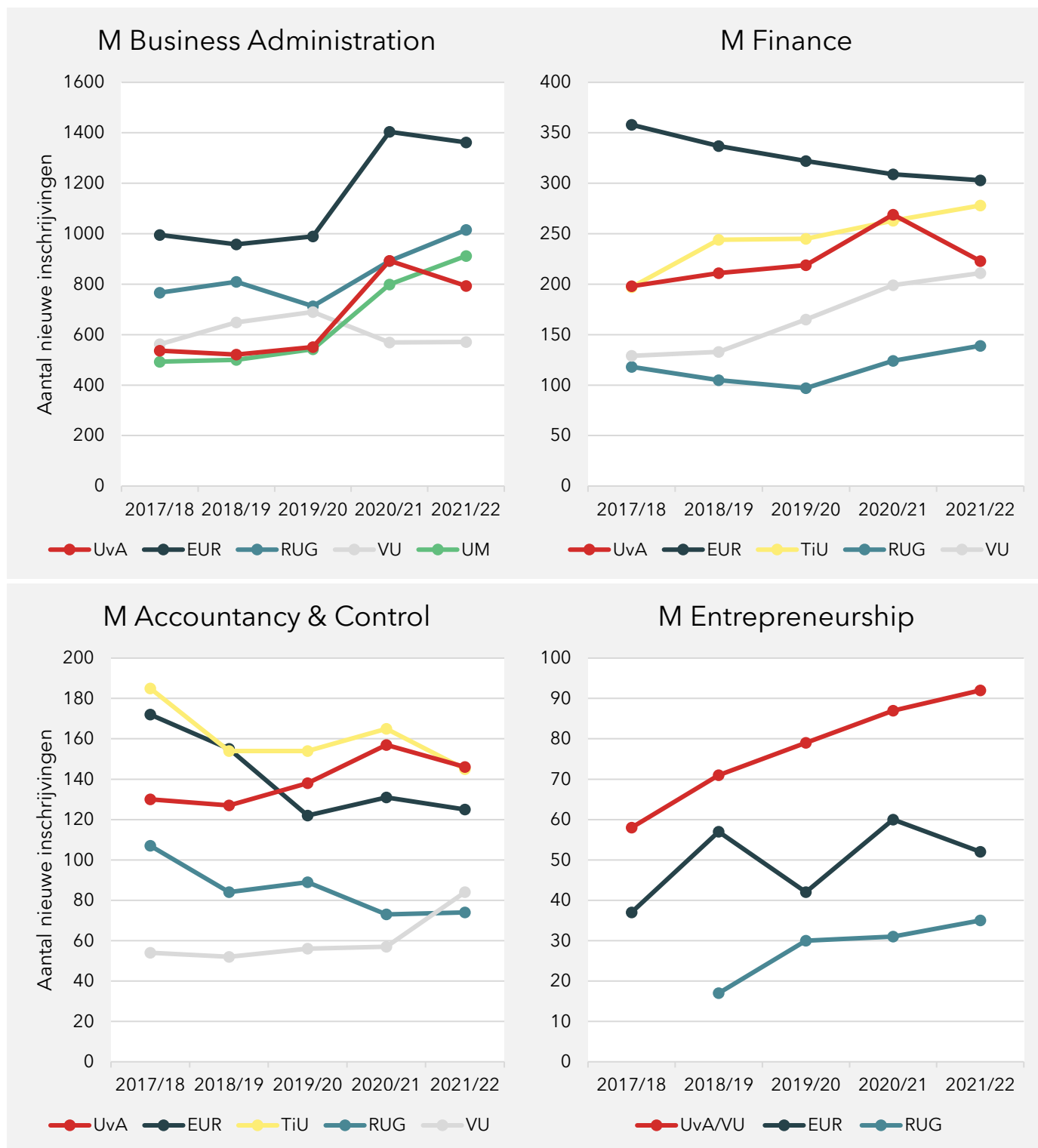
In deze paragraaf is de omvang van de instroom voor de masteropleidingen van de FEB vergeleken met de omvang van de instroom voor de belangrijkste concurrerende opleidingen (zie Bijlage A voor het overzicht). Vier opleidingen zijn uitgelicht in Figuur 3.1: de twee grootste masteropleidingen van de FEB en twee kleinere masteropleidingen met een opvallende ontwikkeling.

De twee grootste masteropleidingen van de FEB zijn Business Administration en Finance, met de laatste twee jaar respectievelijk rond de 800 en 250 nieuwe inschrijvingen per jaar. De instroom is voor Business Administration flink gegroeid de laatste paar jaar, zoals te zien is in Figuur 3.1. Dat heeft allerlei redenen gehad die zijn terug te voeren op corona. De toegenomen instroom geldt ook voor de meeste belangrijke concurrerende opleidingen. De EUR en de RUG hebben de grootste instroom. Hierbij moet worden opgemerkt dat we in overleg met de FEB verschillende opleidingen hebben gecombineerd, omdat deze universiteiten hun Business-masteropleiding hebben opgedeeld in verschillende kleinere opleidingen. Alleen de instroom van de masteropleiding Business Administration bekijken voor deze instellingen zou een vertekend beeld geven.

De masteropleiding Accountancy and Control heeft in 2021-2022 een instroom van ongeveer 150 nieuwe studenten. Opvallend is dat de instroom de laatste jaren licht stijgt, terwijl de twee belangrijkste concurrenten met de grootste instroom (EUR en TiU) juist een licht dalende instroom hebben de laatste jaren. De opleiding aan de FEB is daardoor in 2021-2022 even groot als de vergelijkbare opleiding in Tilburg (die daarvoor de grootste was van de belangrijkste concurrenten).

De grootste stijging in de instroom is te zien bij de masteropleiding Entrepreneurship, die samen met de VU wordt aangeboden. De instroom voor die opleiding is de afgelopen paar jaar bijna verdubbeld.

Figuur 3.1 De masteropleidingen van de FEB verschillen qua omvang instroom ten opzichte van de concurrenten

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

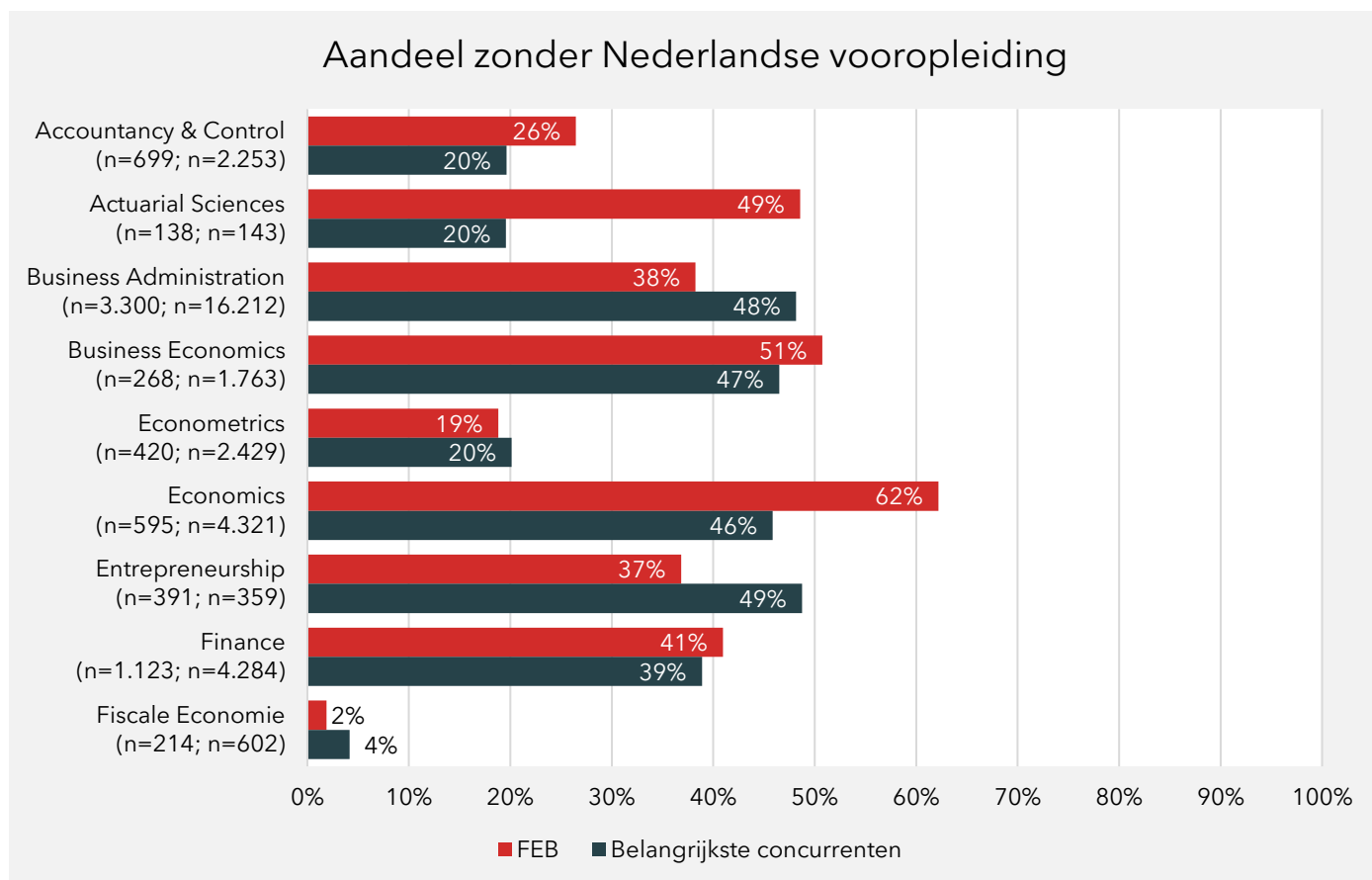
De ontwikkeling van de instroom van de andere masteropleidingen is weergegeven in Bijlage C. Daar is bijvoorbeeld te zien dat de instroom in de masteropleiding Econometrie aan de FEB aan de lage kant is vergeleken

met de belangrijkste concurrerende opleidingen, terwijl de instroom voor de EUR en de VU flink stijgt de laatste paar jaar. Ook valt op dat de instroom voor de belangrijkste concurrenten van de nieuwe masteropleiding Data Science and Business Analytics (die voor de FEB pas net gestart is) een stijgende lijn laat zien.

Internationale instroom

In Figuur 3.2 staat per opleiding het aandeel zonder een Nederlandse vooropleiding voor de FEB-opleidingen en de belangrijkste concurrenten. Waar bij de bacheloropleiding de FEB vaak net iets minder studenten met een Nederlandse vooropleiding heeft, is het hier wisselend. Opleidingen met een hoger aandeel studenten zonder Nederlandse vooropleiding zijn Economics, Business Actuarial Sciences en Accountancy and Control. Entrepreneurship en Business Administration hebben wat minder studenten zonder Nederlandse vooropleiding dan de belangrijkste concurrenten.

Figuur 3.2 Het aandeel instroom met een Nederlandse vooropleiding verschilt per opleiding

Noot: Vooropleidingen hbo en vwo zijn hier aangemerkt als Nederlandse vooropleiding. Een buitenlands diploma, een onbekende vooropleiding en de categorie overig (getuigschrift, colloquium doctum, etc.) niet. De categorie overig is bij alle groepen erg klein.

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

3.3 Instroom in master

Van de instroom in de FEB-masteropleidingen is voor instroomcohorten 2017-2018 tot en met 2020-2021 gekeken welk deel afkomstig is uit eigen kweek en welk deel is ingestroomd vanuit andere universiteiten of elders. Dit is gebaseerd op de diplomagegevens van afstudeercohorten 2000-2001 tot en met 2019-2020. Daarbij hebben we onderscheid gemaakt tussen:

- Instroom uit de FEB-bachelor;
- Instroom vanuit een andere UvA-opleiding;
- Instroom vanuit een andere Nederlandse universiteit;
- Instroom vanuit het hbo;
- Instroom van buiten het Nederlandse hoger onderwijs.

In Tabel 3.1 is te zien dat Econometrie en Finance opleidingen zijn met relatief veel studenten uit een FEB-bachelor. Bij die opleidingen is meer dan de helft van de studenten afkomstig van een FEB-bachelor. Dat komt voor de opleiding Econometrie overeen met de hoge doorstroom vanuit de bacheloropleiding Econometrie in Tabel 2.1. Entrepreneurship en Business Administration zijn de opleidingen met relatief de minste studenten die met een FEB-bachelordiploma zijn ingestroomd.

De groep studenten die via het hbo instroomt is voor de meeste opleidingen erg klein. Dat is niet verrassend, omdat de FEB voor veel opleidingen geen studenten toelaat op basis van een hbo-diploma, zoals besproken in paragraaf 3.1. De opleidingen waar wel veel hbo'ers instromen zijn vooral Accountancy and Control en Fiscale Economie, maar ook Business Administration en Entrepreneurship. Hbo'ers zijn voor de opleidingen Accountancy and Control en Fiscale Economie zelfs één van de grootste instroomcategorieën.

De laatste categorie is de categorie "Geen hoger onderwijs in Nederland". Deze categorie omvat iedereen waarvan geen vooropleiding geregistreerd staat in de Microdata. Dat zijn waarschijnlijk buitenlandse studenten. Opleidingen met relatief veel studenten in deze categorie zijn Economics, Actuarial Sciences, Business Economics en Entrepreneurship.

Tabel 3.1 De masteropleiding Finance en Fiscale Economie hebben relatief veel studenten vanuit FEB-bachelors

Aantal studenten dat instroomt in een FEB-masteropleiding	Accountancy and Control	Actuarial Science and Mathematical Finance	Business Administration	Business Economics	Econometrics	Economics	Entrepreneurship	Finance	Fiscale Economie
Van FEB-bachelor	126	38	422	61	243	130	17	555	87
Van andere UvA-faculteit	<10	<10	329	16	<10	32	14	12	<10
Van andere universiteit	41	29	666	63	47	81	140	127	<10
Hbo	249	<10	532	<10	<10	<10	30	<10	84
Geen hoger onderwijs in NL	131	32	552	60	37	223	91	178	<10
Aandeel									
Van FEB-bachelor	23%	35%	17%	30%	72%	28%	6%	63%	47%
Van andere UvA-faculteit	1%	5%	13%	8%	1%	7%	5%	1%	3%
Van andere universiteit	7%	27%	27%	31%	14%	17%	48%	14%	3%
Hbo	45%	5%	21%	2%	1%	1%	10%	1%	45%
Geen hoger onderwijs in NL	24%	29%	22%	29%	11%	47%	31%	20%	3%

Noot: Om de percentages te kunnen berekenen is uitgegaan van 5 in het geval van <10. De percentages zijn dus niet exact maar indicatief

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

3.4 Studenttevredenheid

[geven we niet weer in deze versie]

3.5 Arbeidsmarktpositie alumni

De arbeidsmarktpositie van alumni is via de CBS Microdata in beeld gebracht. We kijken in dit onderzoek naar drie indicatoren: het aandeel met een baan, de duur tot eerste substantiële baan en de salarisontwikkeling.

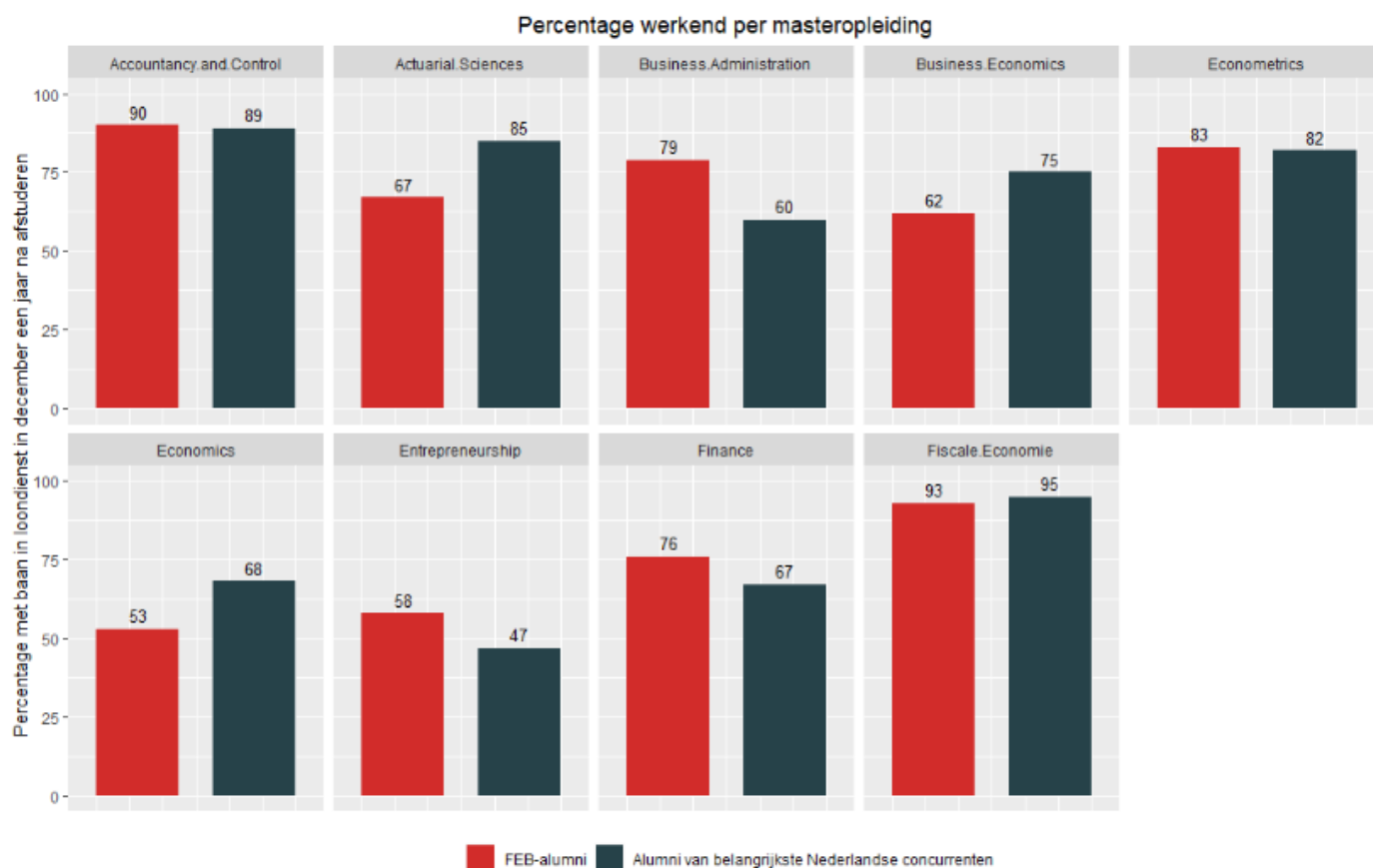
Aandeel baan in loondienst

In Figuur 3.3 staat per opleiding het percentage met een baan voor de FEB-alumni en alumni van de concurrerende opleidingen. De opleiding Data Science and Business Analytics staat hier niet bij, omdat de FEB-opleiding nog geen alumni heeft voor deze opleiding. De figuur geeft het percentage alumni weer dat een baan in loondienst heeft in Nederland. Opleidingen waar veel alumni naar het buitenland gaan of waar veel alumni voor zichzelf beginnen, zullen hierdoor een lager aandeel baan in loondienst hebben, wat de resultaten kan vertekenen.

De opleidingen met het hoogste aandeel baan in loondienst in Nederland zijn Fiscale Economie (93 procent), Accountancy and Control (90 procent) en Econometrics (83 procent). De opleidingen met het laagste aandeel zijn Economics (53 procent) en Entrepreneurship (58 procent). Deze lage percentages zijn waarschijnlijk voor een belangrijk deel te verklaren door alumni die als zelfstandige werken of naar het buitenland zijn gegaan. Alumni Fiscale Economie zullen juist relatief vaak in Nederland gaan werken, omdat de opleiding primair gaat over het Nederlandse belastingstelsel. We zien dan ook dat het aandeel daar relatief hoog is.

Bij alumni van de andere universiteiten zijn vergelijkbare percentages te zien. FEB-opleidingen waarin het aandeel met een baan in loondienst hoger is dan bij andere universiteiten (statistisch gezien), zijn de opleidingen Actuarial Sciences, Business Administration en Econometrics. FEB-opleidingen waar het aandeel juist lager is, zijn Accountancy and Control en Economics.

Figuur 3.3 Het percentage werkenden is het hoogst voor Fiscale Economie, Accountancy en Econometrics

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

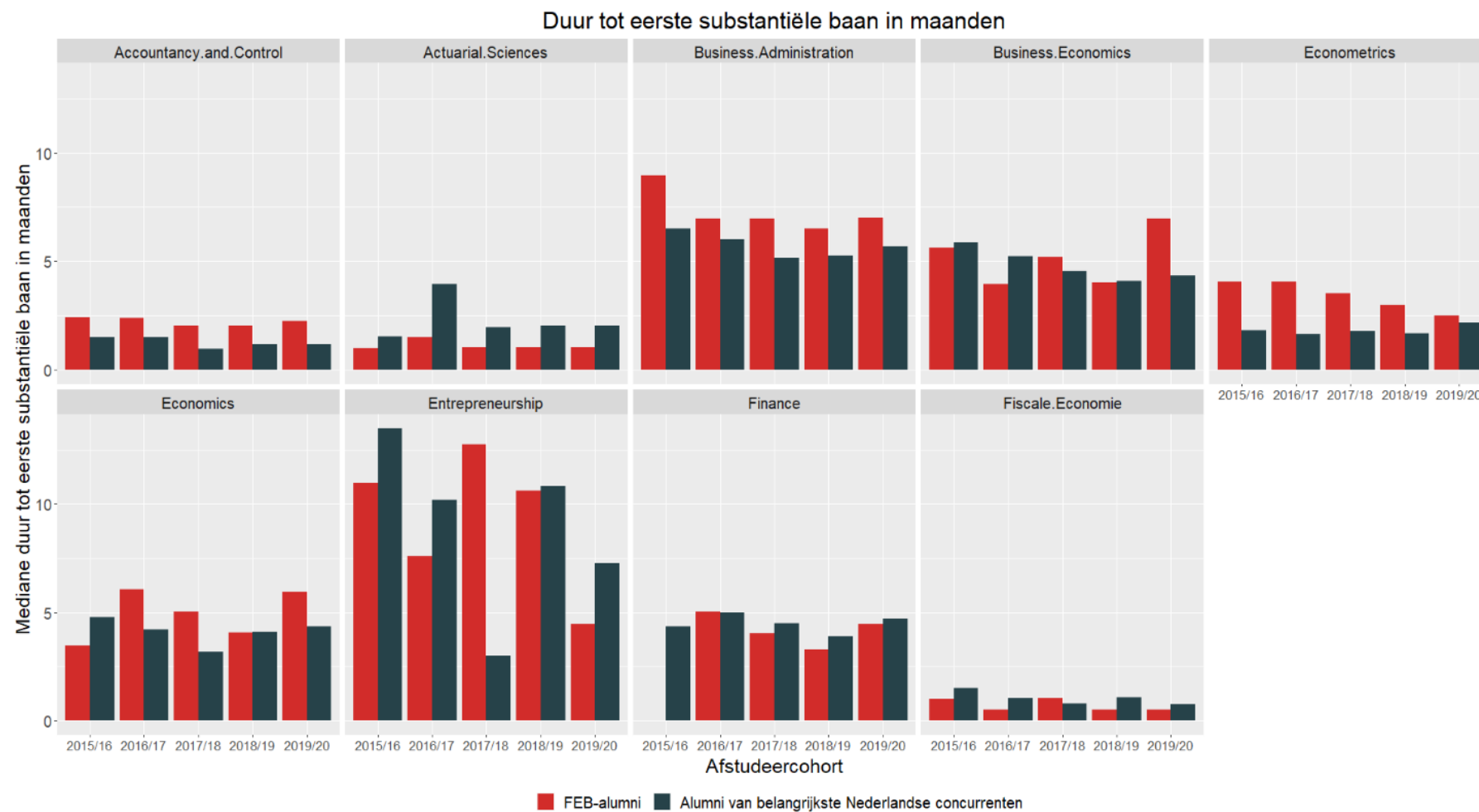
Duur tot eerste substantiële baan

De duur in maanden laat zien hoeveel tijd er zit tussen afstuderen en de start in de eerste substantiële baan. Een substantiële baan is conform de publicatie Studie & Werk van SEO (Bussink & Bisschop, 2022) gedefinieerd als een baan in loondienst bij een in Nederland gevestigde werkgever van minimaal 0,6 fte en minimaal een salaris van 150 procent van het wettelijk minimumloon. Door een uren- en salariscriterium te stellen sluiten we kleine banen en/of banen van een lager niveau dan de gevolgde opleiding zoveel mogelijk uit als substantiële baan. Het gaat hier alleen om banen in loondienst, zelfstandigen vallen hier dus niet onder. Aangezien het de duur tot de eerste substantiële baan betreft, bepalen we deze indicator per definitie maar één keer per alumnus.

In Figuur 3.4 is de mediane duur tot de eerste substantiële baan per opleiding te zien van alumni van de FEB vergeleken met het gewogen gemiddelde van de concurrerende opleidingen. De opleiding Data Science and Business Analytics is hier niet weergegeven, omdat de FEB-opleiding nog geen alumni heeft. Allereerst valt op dat de duur tot eerste substantiële baan het laagst is voor alumni van de opleidingen Fiscale Economie (0,7 maanden gemiddeld), Actuarial Sciences (1,1 maanden) en Accountancy and Control (2,2 maanden). De duur is het hoogst voor alumni van Entrepreneurship (9 maanden), Business Administration (7 maanden) en Business Economics (5 maanden). Zeker voor Entrepreneurship is dit waarschijnlijk te verklaren doordat een deel als zelfstandige aan de slag gaat, waar we met deze data geen zicht op hebben.

Wanneer we de duur van FEB-alumni vergelijken met de duur van alumni van concurrerende opleidingen, is de duur 1 à 2 maanden korter bij de opleiding Actuarial Sciences. Daarentegen is de duur 1 à 2 maanden langer voor FEB-alumni van Business Administration en Econometrics. Voor de andere opleidingen is geen statistisch significant verschil gevonden.

Figuur 3.4 Alumni Fiscale Economie en Actuarial Sciences hebben het snelst een baan na afstuderen

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Salarisontwikkeling

De salarisontwikkeling per opleiding is voor verschillende cohorten bekeken. Het gaat hier om het bruto maandloon van alumni in loondienst in Nederland, gecorrigeerd voor inflatie. We berekenen telkens de mediaan van het salaris, omdat het gemiddelde salaris kan worden beïnvloed door uitschieters.

Voor de korte termijn zijn de salarissen één en twee jaar na afstuderen in kaart gebracht van de afstudeercohorten 2017-2018 en 2018-2019 (Tabel 3.2). Voor deze cohorten liggen de mediane startsalariissen van de FEB-alumni en de alumni van concurrerende opleidingen dicht bij elkaar. Bij Fiscale Economie zijn de startsalariissen voor FEB-alumni hoger, bij Actuarial Sciences zijn de startsalariissen voor alumni van Tilburg (de enige concurrent) hoger.

Tabel 3.2 Op korte termijn liggen de startsalariissen van FEB-alumni en alumni van concurrenten dicht bij elkaar

Alumni van opleidingen (afstudeercohorten 2017-2018 en 2018-2019)	Mediane salaris		n
	1 jaar na afstuderen	2 jaar na afstuderen	
Accountancy and Control (FEB)	€ 2.849	€ 3.014	199
Accountancy and Control (Concurrenten)	€ 2.788	€ 2.975	786
Actuarial Sciences (FEB)	€ 3.433	€ 3.694	36
Actuarial Sciences (Concurrenten)	€ 3.601	€ 3.935	29
Business Administration (FEB)	€ 2.913	€ 3.177	764
Business Administration (Concurrenten)	€ 2.928	€ 3.246	3.217
Business Economics (FEB)	€ 2.939	€ 3.217	64
Business Economics (Concurrenten)	€ 2.955	€ 3.233	392
Econometrics (FEB)	€ 3.395	€ 3.683	118
Econometrics (Concurrenten)	€ 3.457	€ 3.754	150
Economics (FEB)	€ 3.108	€ 3.593	147
Economics (Concurrenten)	€ 3.153	€ 3.551	966
Entrepreneurship (FEB)	€ 2.630	€ 2.983	50
Entrepreneurship (Concurrenten)	€ 2.765	€ 3.081	72
Finance (FEB)	€ 3.212	€ 3.582	287
Finance (Concurrenten)	€ 3.239	€ 3.663	982
Fiscale Economie (FEB)	€ 3.310	€ 3.549	82
Fiscale Economie (Concurrenten)	€ 3.154	€ 3.441	197

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Voor de cohorten 2014-2015 en 2015-2016 staat de salarisontwikkeling op de middellange termijn (tot vijf jaar) centraal, die is weergegeven in Tabel 3.3. We zien dat alumni van de FEB vaak een vergelijkbaar of hoger startsalaris hebben dan alumni van de concurrerende opleidingen. Dat is alleen niet het geval bij Econometrics en Fiscale Economie. Daar hebben alumni van de concurrerende opleidingen een hoger startsalaris. De groei in salaris is voor alumni van de FEB vrijwel altijd groter, alleen bij Fiscale Economie en Actuarial Sciences is de groei groter bij alumni van de concurrerende opleidingen.

Tabel 3.3 Na 5 jaar hebben alumni van de FEB vaak een iets hoger salaris dan alumni van de concurrenten

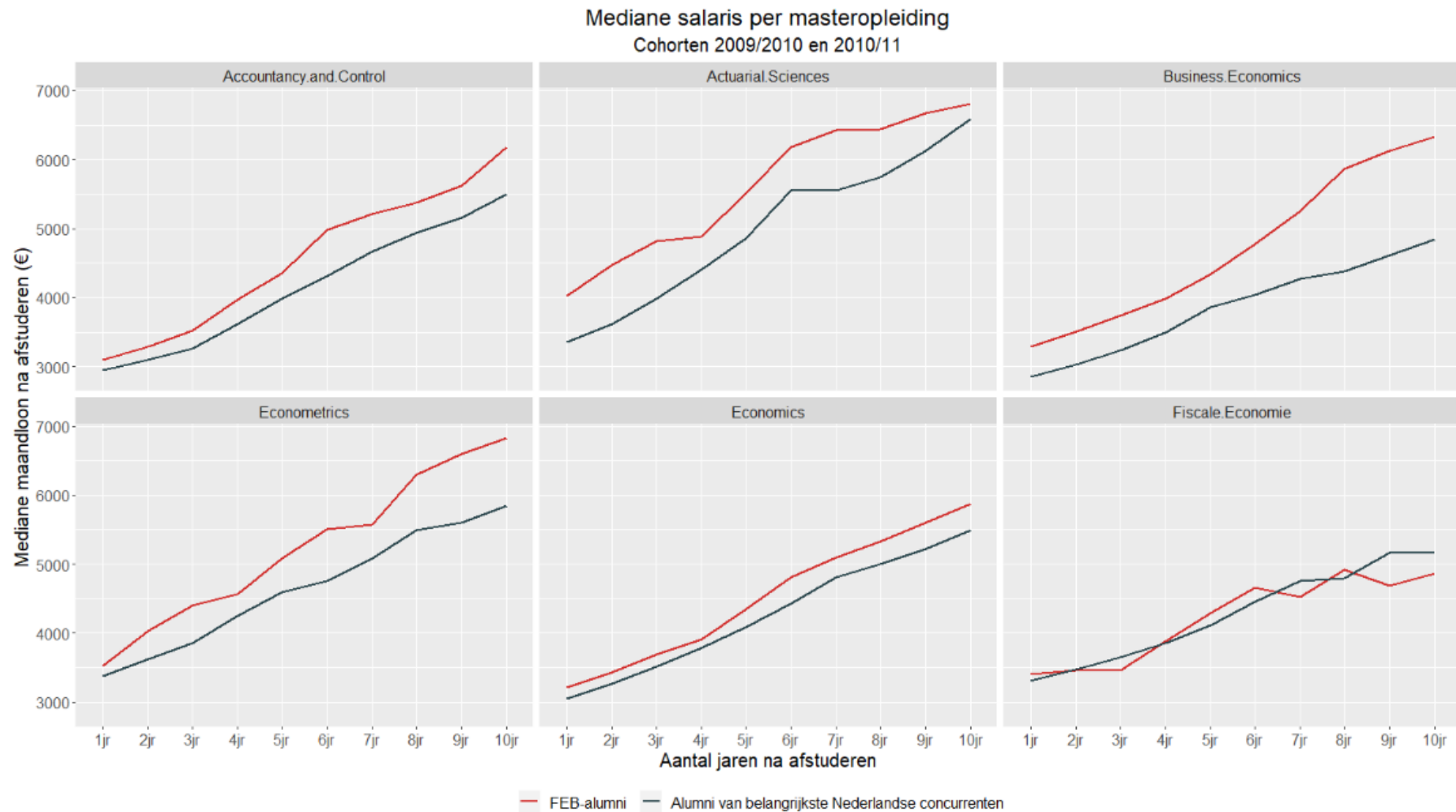
Alumni van opleidingen (afstudeercohorten 2014-2015 en 2015-2016)	Mediane salaris				n	
	1 jaar na afstuderen		5 jaar na afstuderen			Verschil
Accountancy and Control (FEB)	€	2.878	€	3.855	+34%	238
Accountancy and Control (Concurrenten)	€	2.890	€	3.826	+32%	739
Actuarial Sciences (FEB)	€	3.603	€	4.878	+35%	44
Actuarial Sciences(Concurrenten)	€	3.484	€	5.206	+49%	39
Business Administration (FEB)	€	2.862	€	4.154	+45%	684
Business Administration (Concurrenten)	€	2.857	€	4.145	+45%	3.206
Business Economics (FEB)	€	3.222	€	4.750	+47%	241
Business Economics (Concurrenten)	€	2.879	€	4.051	+41%	291
Econometrics (FEB)	€	3.363	€	4.866	+45%	90
Econometrics (Concurrenten)	€	3.414	€	4.858	+42%	323
Economics (FEB)	€	3.225	€	4.618	+43%	139
Economics (Concurrenten)	€	3.085	€	4.406	+43%	893
Entrepreneurship (FEB)	€	2.664	€	4.054	+52%	61
Entrepreneurship (Concurrenten)	€	2.688	€	3.941	+47%	106
Finance (FEB)	€	3.253	€	4.818	+48%	63
Finance (Concurrenten)	€	3.260	€	4.353	+34%	862
Fiscale Economie (FEB)	€	3.116	€	4.111	+32%	80
Fiscale Economie (Concurrenten)	€	3.363	€	4.866	+45%	214

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Als laatste kijken we naar de salarisontwikkeling over een langere termijn. In Figuur 3.5 en Tabel 3.4 is voor afstudeercohorten 2009-2010 en 2010-2011 de salarisontwikkeling tot tien jaar na afstuderen weergegeven. Dit geldt alleen voor opleidingen die al minstens tien jaar lang alumni hebben.

Voor deze cohorten is het (mediane) startsalair voor alle opleidingen hoger dan voor de concurrerende opleidingen. Het hoogste startsalair bij deze cohorten is voor alumni van Actuarial Sciences. Ook is voor de meeste opleidingen de groei groter bij FEB-alumni dan bij alumni van andere instellingen. Het hoogste salaris na tien jaar is voor de alumni van Actuarial Sciences en Econometrics.

Figuur 3.5 De mediane salarissen van FEB-alumni zijn relatief hoog

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Tabel 3.4 De salariscroei van FEB-alumni is relatief groot

Alumni van opleidingen (afstudeercohorten 2009-2010 en 2010-2011)	Mediane salaris				n
	1 jaar na afstuderen	10 jaar na afstuderen	Vershil		
Accountancy and Control (FEB)	€ 3.094	€ 6.181	+100%		134
Accountancy and Control (Concurrenten)	€ 2.947	€ 5.499	+87%		342
Actuarial Sciences (FEB)	€ 4.030	€ 6.813	+69%		58
Actuariële wetenschappen (Concurrenten)	€ 3.353	€ 6.588	+96%		34
Business Economics (FEB)	€ 3.282	€ 6.331	+93%		193
Business Economics (Concurrenten)	€ 2.846	€ 4.841	+70%		197
Econometrics (FEB)	€ 3.525	€ 6.834	+94%		32
Econometrics (Concurrenten)	€ 3.383	€ 5.853	+73%		162
Economics (FEB)	€ 3.212	€ 5.878	+83%		85
Economics (Concurrenten)	€ 3.053	€ 5.493	+80%		775
Fiscale Economie (FEB)	€ 3.410	€ 4.866	+43%		36
Fiscale Economie (Concurrenten)	€ 3.311	€ 5.174	+56%		19

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

4 Nieuwe opleidingen

Geven we niet weer in deze versie

Referenties

Bussink, H., & Bisschop, P. (2022). Studie & Werk 2022. SEO-rapport nr. 2022-88. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek

Elfferich, A., Favier, S. & Snethlage, F. (2022). Incoming degree mobility in Dutch higher education 2021-2022, 's-Gravenhage: Nuffic.

Bijlage A Onderzochte opleidingen en de directe concurrenten

Tabel A.1 Overzicht opleidingen FEB en concurrenten aan Nederlandse universiteiten³

Bachelor- opleiding FEB	Concurrent 1	Concurrent 2	Concurrent 3	Concurrent 4	Concurrent 5
56411 Bachelor Actuariële Wetenschappen	56833 TiU: Econometrie and Operations Research	56833 RUG: Econometrie and Operations Research	56833 UM: Econometrie and Operations Research	56833 EUR: Econometrie and Operations Research	56833 VU: Econometrie and Operations Research
59332 Bachelor Econometrie	56833 TiU: Econometrie and Operations Research	56833 RUG: Econometrie and Operations Research	56833 UM: Econometrie and Operations Research	56833 EUR: Econometrie and Operations Research	56833 VU: Econometrie and Operations Research
50897 Bachelor Business Administration	50952 EUR: International Business Administration	50952 TiU: International Business Administration	50952 VU: International Business Administration	50019 UM: International Business	50645 VU: Bedrijfskunde
59318 Bachelor Economics and Business Economics	50950 VU: Economie en Bedrijfseconomie	50950 RUG: Economie en Bedrijfseconomie	50950 UM: Economie en Bedrijfseconomie	50950 EUR: Economie en Bedrijfseconomie	50950 TiU: Economie en Bedrijfseconomie
56856 Bachelor Business Analytics	56856 VU: Business Analytics	56945 VU/UvA: Artificial Intelligence	56994 RUG: Technische Bedrijfskunde		
56402 Bachelor Fiscale Economie	56402 TiU: Fiscale Economie	56402 EUR: Fiscale Economie	56402 UM: Fiscale Economie		

³ De gebruikte afkortingen zijn Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR), Maastricht University (UM), Rijksuniversiteit Groningen (RUG), Tilburg University (TiU), Universiteit Utrecht (UU), Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en Wageningen University and Research (WUR).

Masteropleiding FEB	Concurrent 1	Concurrent 2	Concurrent 3	Concurrent 4	Concurrent 5
60900 Master Accountancy and Control	60047 VU: Accounting and control	69313 EUR: Accounting, auditing and control	60060 TiU: Accountancy	60643 RUG: Accountancy and Controlling	
60046 Master Finance	60409 EUR: Finance & Investments	60046 TiU: Finance	60046 VU: Finance		
60644 Master Business Administration	EUR: cluster van opleidingen ⁴	60644 VU: Business Administration	60019 UM: International Business	RUG: cluster van opleidingen ⁵	
66411 Master Actuarial Science and Mathematical Finance	60058 TiU: Quantitative Finance and Actuarial Sciences				
60984 Master Data Science & Business Analytics	66856 VU: Business Analytics	60079 EUR: Econometrics and Management Science	65018 TiU/TUe: Data Science and Entrepreneurship	60959 UM: Business Intelligence and Smart Services	60964 TiU: Data Science and Society
60177 Master Econometrics	60079 EUR: Econometrics and Management Science	60056 TiU: Mathematical Methods and Econometric Methods	66833 VU: Econometrics and Operations Research	60307 UM: Econometrics and Operations Research	
66401 Master Economics	66401 VU: Economics	60652 EUR: Economics and Business	66401 TiU: Economics		
66402 Master Fiscale Economie	66402 TiU: Fiscale Economie	66402 EUR: Fiscale Economie	66402 UM: Fiscale Economie		
65006 Master Entrepreneurship (joint degree)	60455 EUR: Strategic Entrepreneurship	67085 RUG: Sustainable Entrepreneurship			
60901 Master Business Economics	66836 WUR: Management, Economics and Consumer Studies	60648 UU: International Economics and Business			

⁴ Business Administration EUR bestaat in dit onderzoek uit: Marketing Management (60063), Strategic Management (60066), Supply Chain Management (60093), International Management (60256), Global Business & Sustainability (60456), Organisational Change & Consulting (60457), Management of Innovation (60458), Business Administration (60644) en Human Resource Management (60645).

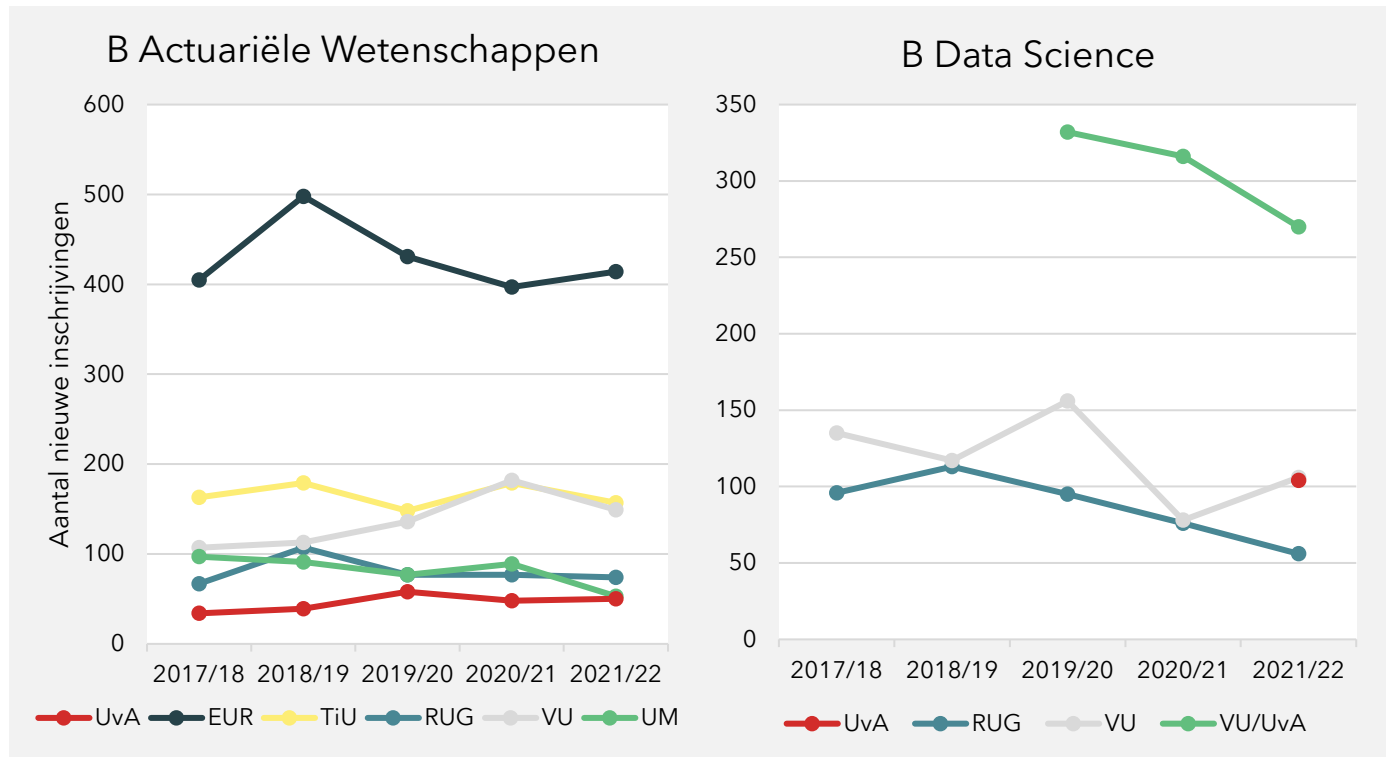
⁵ Business Administration RUG bestaat in dit onderzoek uit: Marketing (60048), Supply Chain Management (60093), Business Administration (60644), Human Resource Management (60645), International Business Management (60649) en International Financial Management (60683).

Bijlage B Studenttevredenheid per opleiding

[geven we niet weer in deze versie]

Bijlage C Ontwikkeling instroom

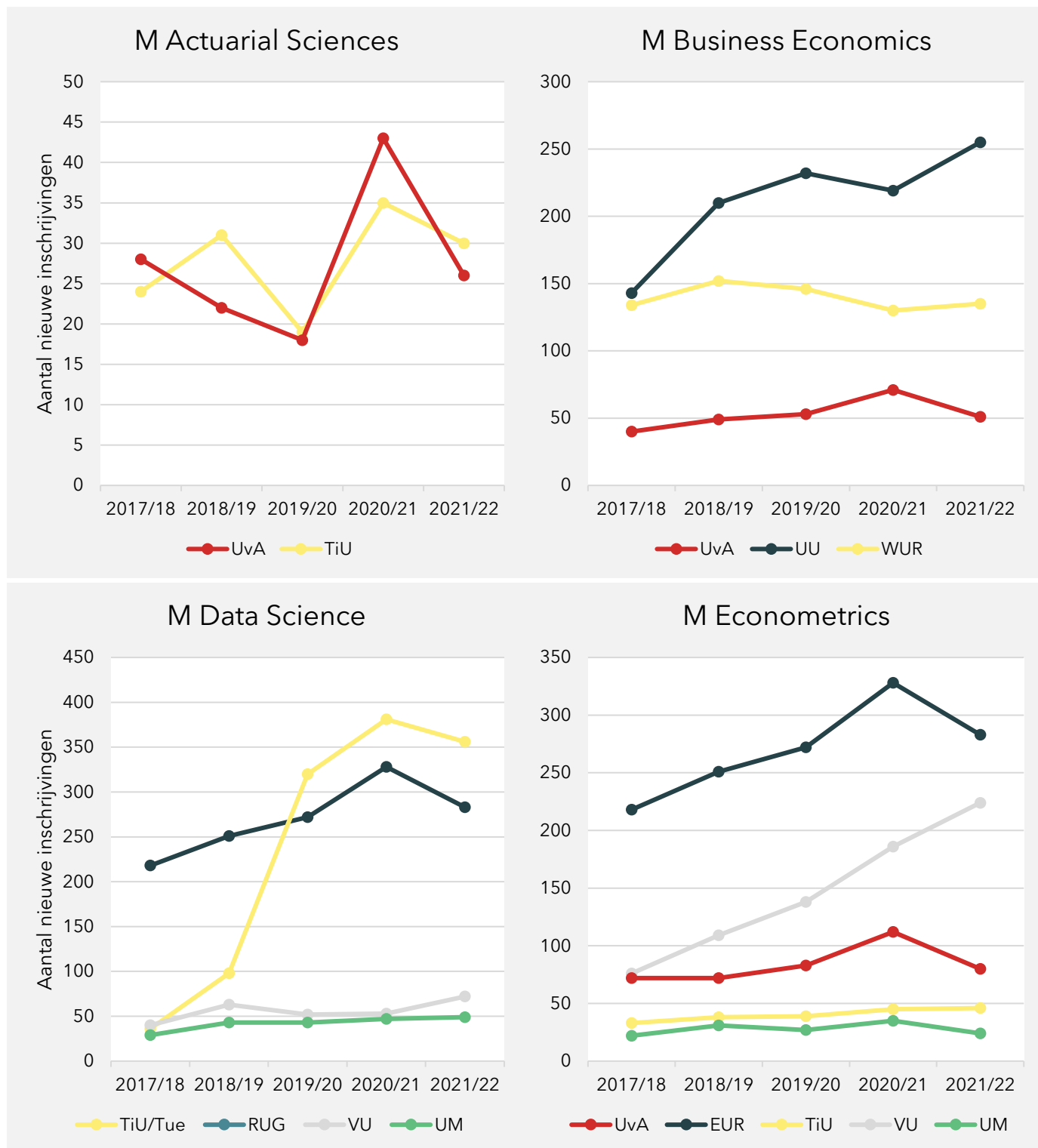
Figuur C.1 De instroomontwikkeling voor de bacheloropleidingen Actuariële Wetenschappen en Data Science & Business Analytics

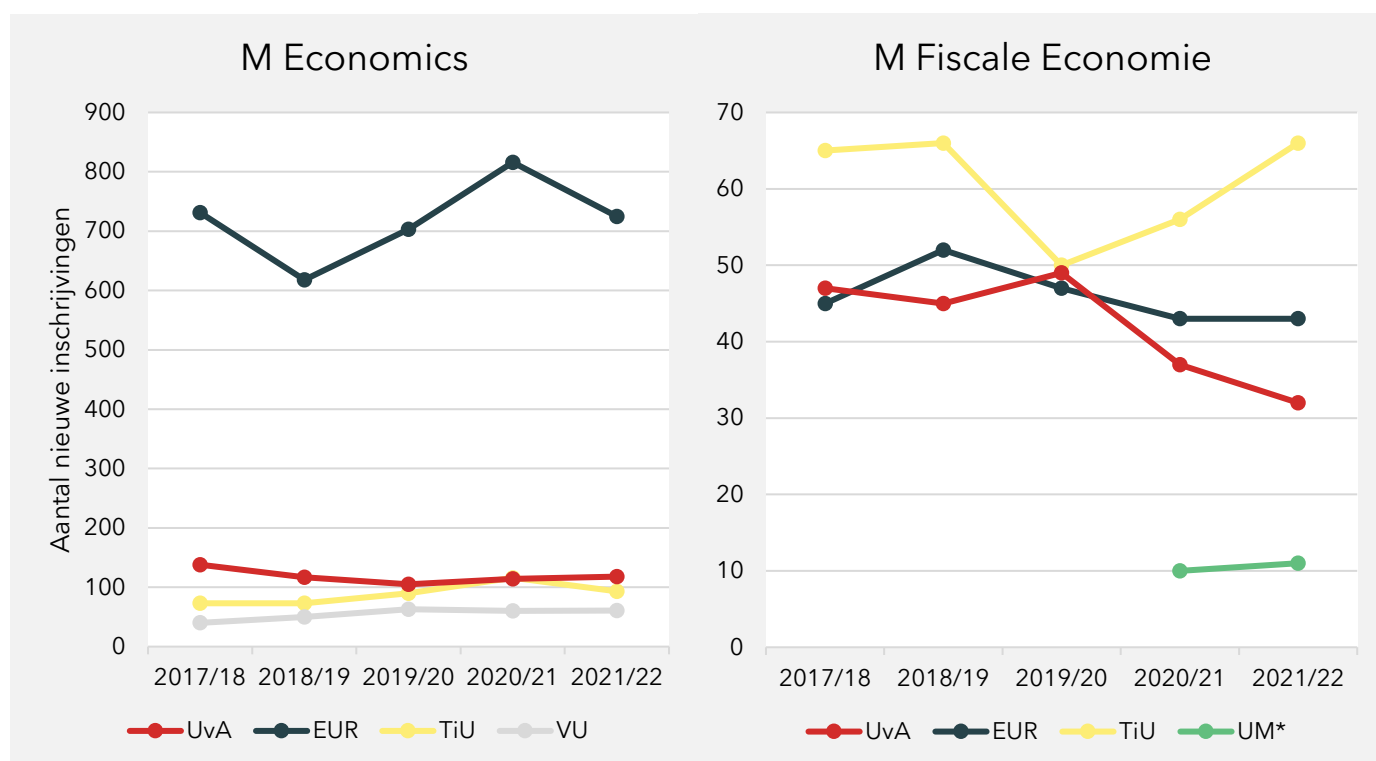

Noot: De bacheloropleiding Actuariële Wetenschappen wordt vergeleken met bacheloropleidingen Econometrie aan andere universiteiten, zie Bijlage A. De bacheloropleiding Data Science & Business Analytics is nieuw.

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

Figuur C.2 De instroomontwikkeling voor de masteropleidingen

* De master Fiscale Economie heeft voor de Universiteit Maastricht in sommige jaren minder dan 10 inschrijvingen, die jaren worden daarom niet weergegeven.

Bron: Microdata CBS, bewerking SEO Economisch Onderzoek

“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2023-02B
ISBN 978-90-5220-254-9

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2022 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit magazine te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB, Amsterdam

+31 20 525 1630
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl